

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДУМУ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 37 (7598) | Аўторак, 7 сакавіка 1944 г. | Цана 20 и.

ЗАГАД Вярхоуна Галоунакамандуючага Маршалу Совецкага Саюза ЖУКАВУ

Войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта пад камандаваннем Маршала Совецкага Саюза ЖУКАВА, замяніўшага генерала арміі ВАТУЦІНА, з прычыны хваробы апошняга, 4 сакавіка, перайшоўшы ў наступленне, прадвалі моцную абарону немцаў на фронце працягласцю да 180 кілометраў і за два дні наступальных бабё прасунуліся наперад ад 25 да 50 кілометраў.

У ходзе наступлення нашы войскі разбілі чатыры танкавыя і восем пяхотных дывізій немцаў і авалодалі горадам і буйнай чыгуначнай станцыяй ІЗЯСЛАУЛЬ, гарадамі ШУМСК, ЯМПАЛЬ і ОСТРОПАЛЬ, занялі звыш 500 другіх насяленых пунктаў, сярод якіх буйныя насяленыя пункты КАТРЫНБУРГ, ВЫШГРУДЗЕН, ТЕОФІПАЛЬ, БАЗІЛІЯ, КУПЕЛЬ, ЛЯХАУЦЫ, БЕЛАГАРОДКА, АНТАНІНЫ, ВЯЛІКІЯ МАЦЭВІЧЫ, ГАРАДЗІШЧА і вядуць бой на подступах да чыгуначнай станцыі ВАЛАЧЫСК.

У баях вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта ЧЭРНЯХОУСКАГА, генерал-палкоўніка ГРЭЧКА, генерал-лейтэнанта ПУХАВА, генерал-лейтэнанта

Вярхоуны Галоунакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

5 сакавіка 1944 года.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫУНАЯ ЗВОДКА ЗА 5 САКАВІКА

На працягу 5 сакавіка па Нарвскім напрамку нашы войскі працягвалі весці бай на пашырэнню плацдарма на паўднёвы захад ад горада Нарва і палешышлі свае назіцы.

Войскі 1-га Украінскага фронта 4 сакавіка перайшлі ў наступленне і, прарвашы моцную абарону немцаў на фронце працягласцю да 180 кілометраў, за два дні наступальных бабё прасунуліся наперад ад 25 да 50 кілометраў. У выніку зробленага прарыва войскі фронта авалодалі горадам і буйнай чыгуначнай станцыяй Ізяславль, гарадамі Шумск, Ямпаль, Остропаль, раённымі цэн-

АПЕРАТЫУНАЯ ЗВОДКА ЗА 6 САКАВІКА

На працягу 6 сакавіка войскі 1-га Украінскага фронта, працягваючы развівашы наступленне, авалодалі раённымі цэнтрамі Тарнопальскай області горадам Збараж, Вішнявец, Ланоўцы, Нове Сяло, раённымі цэнтрамі Камянец-Падольскай області Фрыдрыхайна, Грыцаў, а таксама з баймі занялі больш 200 другіх насяленых пунктаў, у тым ліку вялікія насяленыя пункты Башкоўца, Залесце, Жэслюна, Лапушна, Шылы, Каляні, Ожигаўцы, Курилаўна, Валачыск, Лозава, Маначын, Бальшыя Жарабні, Баршчоўна, Коліні, Рашнёўка, Влашанаўна, Нечаваўна, Макеўцы, Раштоўна, Пісаэрўна, Губін, Юзефоўна, Ожараўна,

Мішанец, Матавілаўна і чыгуначныя станцыі Карначоўка, Зарудзечна, Краснаельца, Збараж, Валачыск, Вайтоўцы, Наркевічы. Нашымі войскамі перарэзана важнейшая камунікацыя праціўніка—чыгунка Праскураў—Тарнопаль.

На папярэдніх даных за два дні бабё, 4 і 5 сакавіка, войскамі 1-га Украінскага фронта знішчана: танкаў—203, гармат рознага калібра—202, мінамётаў—210, кулямётаў—260, бронепеезд—1, аўтамашын—больш 1.000, складаў з боепрыпасамі і рознай ваеннай маймасцю—23.

Узята ў палон звыш 3.000 пямяцкіх салдат і афіцэраў.

На другіх участках фронта—разведка і ў радзе пунктаў бай чыгуначнага значэння.

На працягу 5 сакавіка нашы войскі на ўсіх франтах падблі і знішчылі 89 пямяцкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зяніцай артылеры збіта 20 самалёттаў праціўніка.

Немцы пакінулі на полі бою больш 15.000 трупаў сваіх салдат і афіцэраў.

Войскі 1-га Украінскага фронта прадвалі моцную абарону немцаў на фронце працягласцю да 180 кілометраў, за два дні наступальных бабё прасунуліся наперад ад 25 да 50 кілометраў, вызвалі гарады Ізяславль, Шумск, Ямпаль, Остропаль і звыш 500 другіх насяленых пунктаў. Нашы войскі разбілі 4 танкавыя і 8 пяхотных дывізій немцаў.

Слава доблесным воінам Чырвонай Арміі, якія вызвали ѿ совецкую зямлю ад нямецкіх нягоднікаў!

МАСКВА, КРЭМЛЬ

Вярхоуна Галоунакамандуючаму таварышу СТАЛІНУ

Гераічная Чырвоная Армія пад Вашым генеральнім кіраўніцтвам выгнала пямяцкіх фашысткіх захопнікаў са свяшчэнай совецкай зямлі. Натхненыя цудоўнымі перамогамі Чырвонай Арміі, чыгуначнікі Беларускай дарогі аддаюць усе свае сілы справе канчатковага разгрому заклятага ворага.

Следуючы Вашым указанням, калектыў чыгункі ўсю свою энергію накіроўвае на хуткае аднаўленне разбуранай пямяцкіх фашысткіх варварамі чыгуначнай гаспадаркі, на дакладнае працоўванне паяздоў да фронта.

Намеснік начальніка Беларускай чыгункі КАМАРОУ.

Старшыня Дорпрафсоюза Беларускай чыгункі ЕГАРОНАК.

Рэдактар дарожнай газеты «Железнодорожник Беларуссии» СЫРКІН.

Намесніку начальніка Беларускай чыгункі тав. КАМАРОВУ

Старшыня Дорпрафсоюза тав. ЕГАРОНАК
Рэдактару дарожнай газеты „Железнодорожник Беларуссии“ тав. СЫРКІНУ

Прашу перадаць чыгуначнікам Беларускай дарогі, якія сабралі 2.100.000 рублёў на будаўніцтва танкавай калоны „Железнодорожник Беларуссии“, маё брацкае прывітанне і падзяку Чырвонай Армії.

І. СТАЛІН.

МАСКВА, КРЭМЛЬ

Вярхоуна Галоунакамандуючаму Маршалу Совецкага Саюза таварышу СТАЛІНУ

Два месяцы таму назад мы прыслі на родны завод разбураны пямяцкімі варварамі. Следуючы Вашым указанням, калектыў завода Гомельскага электратэхнічнага завода НКПЗ уносіць на пабудову танкавай калоны «Гомель» 80.000 рублёў са сваіх асабістых зберажэнняў. Пабудаваныя за нашы сродкі танкі просім перадаць доблесным войскам Гомельскіх дывізій.

Начальнік завода УНІГОУСКІ.

Парторг ЗУБРЫЦКІ.

Старшыня заўкома БАРЭЙША.

Начальніку Гомельскага электратэхнічнага завода НКПЗ тав. УНІГОУСКАМУ Парторгу тав. ЗУБРЫЦКАМУ Старшыні заўкома тав. БАРЭЙША

Прашу перадаць рабочым, работнікам інжынерна-тэхнічным работнікам і служачым Гомельскага электратэхнічнага завода НКПЗ, якія сабралі 80.000 рублёў на пабудову танкавай калоны, маё брацкае прывітанне і падзяку Чырвонай Армії.

І. СТАЛІН.

Указ

ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА СССР

Аб устанаўленні ваенных ордэнів: ордэна Ушакова I i II ступені і ордэна Нахімава I i II ступені

Прэзідым Вярхоунага Совета Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастанаўляе:

1. Устанавіць для ўзнагароджання афіцэрэў Ваенна-Марскога Флота за выдатныя заслугі ў арганізацыі, кіраўніцтве і забеспечэнні баявых аперацый і за дасягнутыя ў выніку гэтых аперацый поспехі ў баях за Радзіму ваенныя ордэны:

Орден Ушакова I i II ступені,

Орден Нахімава I i II ступені.

2. Зацвердзіць статут і апісанне ордэна Ушакова I i II ступені.

3. Зацвердзіць статут і апісанне ордэна Нахімава I i II ступені.

4. Распаўсюдзіць ільготы, устаноўленыя артыкуламі 10—16 «Агульнага цалажэння аб ордэнах СССР», па ўзнагароджаных ваеннымі ордэнамі Ушакова I i II ступені і Нахімава I i II ступені.

5. Прадаставіць права ўзнагароджання ад імені Прэзідыму Вярхоунага Совета СССР ордэнам Ушакова II ступені і ордэнам Нахімава II ступені камандуючым флотам, з паследующым зацверджаннем ўзнагароджання Прэзідымам Вярхоунага Совета СССР.

Старшыня Прэзідыму Вярхоунага Совета СССР М. КАЛІНІН.

Сакратар Прэзідыму Вярхоунага Совета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Кремль.

3 сакавіка 1944 г.

Указ

ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА СССР

Аб устанаўленні ваенных медаляў: медалі Ушакова і медалі Нахімава

Прэзідым Вярхоунага Совета Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастанаўляе:

1. Устанавіць для ўзнагароджання радавога, старшынскага і сержантскага састава Ваенна-Марскога Флота, якія вызначыліся ў баях за Радзіму, ваенныя медалі:

Медаль Ушакова,

Медаль Нахімава.

2. Зацвердзіць:

а) палажэнне і апісанне медалі Ушакова;

б) палажэнне і апісанне медалі Нахімава.

3. Распаўсюдзіць:

а) па ўзнагароджаных медаллю Ушакова ільготы, устаноўленыя для ўзнагароджаных медаллю «За адвагу»;

б) па ўзнагароджаных медаллю Нахімава ільготы, устаноўленыя для ўзнагароджаных медаллю «За баявый заслугі».

4. Прадаставіць права ўзнагароджання медалямі Ушакова і Нахімава ад імені Прэзідыму Вярхоунага Совета СССР, з паследующым зацверджаннем ўзнагароджання Прэзідымам Вярхоунага Совета СССР:

а) камандуючым флотам, флатыліямі, эскадрамі караблём, ВВС флота, абарончымі раёнамі;

б) камандзірам брыгад караблём, ОВР, артылерыйскіх брыгад, авіабрыгад, брыгад марской пяхоты і палкоў.

Старшыня Прэзідыму Вярхоунага Совета СССР М. КАЛІНІН.

Сакратар Прэзідыму Вярхоунага Совета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Кремль.

3 сакавіка 1944 г.

На будаўніцтва танкавай калони

Жадаючы да памагчы Чырвонай Арміі хутчай разгроміць нямецкіх захопнікаў, працоўныя горада Нова-Беліцы ўносяць свае асабістыя зберажэнні на танковую калону «Гомельскі рабочы».

Рабочыя і служачыя лесакамбіната ўнеслі на будаўніцтва танкавай калоны «Гомельскі рабочы» 27.400 рублёў, калектыв хлебазавода — 21.435 рублёў. Рабочыя абудковай арцелі Фурсаў

К. Ф., Ісачанка Е. К. і Сіманчук А. К. унеслі па 1.000 рублёў кожны. Усяго па арцеле сабрана 15.000 рублёў.

На 4 сакавіка працоўныя Нова-Беліцы ўнеслі на будаўніцтва танкавай калоны «Гомельскі рабочы» 158.200 рублёў грашымі і 10.800 руб. аблігацыямі. Сродкі працягваюць паступаць.

Дапамога сем'ям чырвонаармейцаў

Веткаўскі раёны адзел соцыяльнага забеспечэння за снегаў і партызан Айчынай вайны, якія змагаюцца супроты нямецкіх захопнікаў. Рамантуецца памяшканне для дзіцячага дома ў вёсцы Прысна. Тут будзе выхоўвацца 100 дзіцяці франтавікоў і партызан.

Мацярынскія клопаты працяг-

ляюцца да дзяцей чырвоных воінў і партызан Айчынай вайны, якія змагаюцца супроты нямецкіх захопнікаў. Рамантуецца памяшканне для дзіцячага дома ў вёсцы Прысна. Тут будзе выхоўвацца 100 дзіцяці франтавікоў і партызан.

(«Сталінская праўда»).

**Да дня
8 сакавіка**

Вялікая масава - палітычная работа разгарнулася сярод работчыкаў і служачых гомельскіх і новабеліцкіх прадпрыемстваў да Міжнароднага жаночага дня — 8 сакавіка.

На фабрыках, заводах і ва ўстановах праводзяцца даклады, лекцыі, гутаркі і чыткі аб дні 8 сакавіка, абы гераічных подвігах жанчын на фронце і ў тыле дні Айчынай вайны.

На прадпрыемствах разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва жанчын-работніц за павышэнне прадукцыйнасці і якасці прадпрыемстваў.

ДАДЗІМ ЦЭГЛУ БУДОУЛЯМ

Цяпер рабочыя прышлі аднаўляць свой родны завод. З вялікім працоўным уздымам узяліся яны за працу. Ачышчаюцца цэхі, адкапваецца захаваная ад немцаў маёмасць, рыхтуюцца маторыялы для рамонту.

Душой аднаўленчых работ з'яўляюцца старыя кадравыя рабочыя. Адразу ж пасля выгнання немцаў яны з'явіліся на завод і працавалі свае паслугі. Выдатна працујуць на аднаўленні прадпрыемства кадравік Н. С. Пігуноў, яго дачка Анастасія, сыны Іван і Аляксандар. Самааддана працуе на ачыстцы гофманскай печі брыгада тав. Прывалава. Брыгада абавязалася закончыць работу на 5 дзён раней тэрміну.

Усе сілы, усю энергію аддаюць роднаму заводу старыя кадравыя работніцы Луферава і Елизавета Каўтунова. Не адстае ад іх уноўпрыбываючая работніца тав. Садавая. Любаша наглядзець на працу брыгады юнакоў, якія занятыя на зборы метала, абсталяваніем, аднаўленнем вузакалейкі. 16-гадовы брыгадзір Іван Пігуноў паказвае ўзоры соцыялістычных адносін да працы, вядзе за сабой брыгаду.

Калектыв завода імені Дзяржынскага разумее ўсю важнасць хутчайшага аднаўлення прадпрыемства і змагаецца за тое, каб як мага хутчэй адрамантаваць гофманскую печ, пабудаваць 8 глянамяшалак і распачаць выраб цэглы.

М. ТАБАРЫСКІ,
дырэктар завода.

У ТЫЛЕ ВОРАГА. У партызан заходніх абласцей Беларусі. НА ЗДЫМКУ: Партызан тав. С. тлумачыць сялянам, якія ўступілі ў партызансі атрад, пра будову віントойкі. (Атрад імені Будзённага).

Фото спецыяльнага карэспандэнта ТАСС М. Трахмана.

Рахунак помсты

Подлія гітлераўцы хацелі зрабіць нашых людзей рабамі, а зямлю беларускую — уласнасцю нямецкіх паноў. Не вышла! Беларускі народ грудзімі паўстаў на абарону свайго жыцця. На разбой і дзікія зверствы нямецкіх захопнікаў ён адказаў зішчальнай падвойнай партызанскай вайной. І няма

ципер на Беларусі месца, дзе немцы маглі быць беспакараны тварыць свае злачынствы. Усяды іх насілі ўдары народных месціўцаў — партызан. Усяды іх насілі бязлітасная народная помста.

Нідаўна група партызан пад камандаваннем тав. Р. зрабіла нечаканы налёт на тры насялённыя пункты Віцебскай области, у якіх размешчаліся нямецкія часці. Гітлераўцы былі захоплены зіянцікай. У кароткім баю партызаны зішчылі 140 салдат і афіцэраў. На наступны дзень гэта група партызан разам з суседнім партызанскім падразделеннем вяла баі па зішчэнню трох другіх гарнізонуў праціўніка. У гэтых баях партызаны падбілі і зішчылі трох варожых танкі, забілі і ранілі да 270 немцаў.

Нідаўна група партызан пад камандаваннем тав. Г. Пеадкладна падбілі выкліканыя баявымі групами. Іны акружылі вёску і ўступілі ў бой з нямецкімі грабежнікамі. Страцілі 17 чалавек забітымі і 25 параненымі гітлераўцамі адступілі.

У Мінскай области немцы неадпразова спрабавалі прынесьці ў вёсак з мятаю абраставаніем насељніцтва. Аднак партызаны пасялкова абараняюць совецкіх людзей. Толькі ў апошніх двухтыднёвых суткіх з акупантамі яны зішчылі 40 і паранілі 55 нямецкіх салдат і падвойскіх.

Чырвоная Армія наступае. Масівна ўзброені і партызанская ўдары на ворагу. Беларускія зямлі падаюць агнём помсты. У гэтых агніні германская навалач.

Толькі за 15 дзён партызаны Брэсцкай области ўзварвалі 13 варажных эшелонаў і 26 эшелонаў

рыяд забіта 660 і паранена 460 нямецкіх салдат і афіцэраў.

19 зішчаных паравозаў, 83 вагоны і платформы, 650 забітых і параненых гітлераўцаў — такія вынікі актыўнай барацьбы з нямецкімі захопнікамі партызанскіх атрадаў Пінскай области за апошні час.

Немцы адчуваюць сваю бліzkую пагібел. Перад смерцю яны зусім азвярэлі. Але чым больш лютуют вораг — тым мачней удары народных месціўцаў.

У пачатку лютага ў адну з вёсак Магілёўскай области прыбыў вялікі атрад немцаў. Яны пачалі рабаваць сялян і лавіць моладзь, каб адправіць яе на катаргу ў Германію. Аб гэтым дадзеліся партызаны атрада, дзе камандзірам тав. Г. Пеадкладна былі выкліканы баявымі групами. Іны акружылі вёску і ўступілі ў бой з нямецкімі грабежнікамі. Страцілі 17 чалавек забітымі і 25 параненымі гітлераўцамі адступілі.

У Мінскай области немцы неадпразова спрабавалі прынесьці ў вёсак з мятаю абраставаніем насељніцтва. Аднак партызаны пасялкова абараняюць совецкіх людзей. Толькі ў апошніх двухтыднёвых суткіх з акупантамі яны зішчылі 40 і паранілі 55 нямецкіх салдат і падвойскіх.

Чырвоная Армія наступае. Масівна ўзброені і партызанская ўдары на ворагу. Беларускія зямлі падаюць агнём помсты. У гэтых агніні германская навалач.

Рахунак народнай помсты нямецка-фашысцкім акупантам расце. Ён змяне з твару зямлі гітлераўскіх бандытаў, якія пасягнулі на наша жыццё.

Д. ВАСІЛЬЕУ.

НАЧАЛЬНІК СТАНЦЫІ

На наступны дзень пасля вызвалення станцыі Якаў Забранскі хадзіў па разбураных шляхах, калі развалин і ўжо браў па ўлік усё, што можна выкарыстаць для аднаўлення. Сам сабе прыкідаў, з чаго траба пачынаць.

На працягу 2—3 дзён на станцыю прышлі яе працаўнікі, якія пры немцах пайшлі ў партызанская атрады. Прышлі на дапамогу калгаснікі. Раённы арганізацый дапамаглі рабочай сілай і матэрыяламі. Закіпела праца.

Пакуль ачышчаліся шляхі і расчышчаліся будаўнічыя пляцоўкі, начальнік станцыі арганізоўваў кузні і наладжаваў вытворчасць інструменту. Немцы вывезлі са станцыі і акалодка ўесь інструмент. Забранскі так расставіў і арганізаваў людзей, што ўтвораных ім кузнях за кароткі час было выраблены 67 кастыльных малаткоў, 37 кастыльных лап, 10 цяслярскіх сякер, 50 зубілаў, 38 гаечных ключоў, 11 шляхавых шаблонаў, 980 маставых скоб, 340 маставых балтоў, 20 ламоў, многа падбоек, лапат і іншых інструменту і запасных частак, неабходных для будаўніцтва і рамонту. Сіламі чыгуначніку быў сабраны і рассартыраваны ўесь будаўнічы матэрыял.

Праца наперадзе была вялікая, траба было аднавіць не толькі станцыю, але і раз'езды і шляхавую гаспадарку—бліжэйшыя да станцыі 45 кілометраў. Але начальнік станцыі ўзяўся за гэтую працу з вялікім натхненнем—у яго было гарачае жаданне бацьць станцыю такую, якой яна была да вайны, жаданне ўбачыць тут хутчэй магутныя паравозы з таварнымі экспрэсамі. Свайм жаданнем, прыкладам энтузіяста ён натхніў астатніх людзей. Ён быў толькі начальнікам станцыі—дзвіжэнцам. Але яму ахвотна падпарадковаліся пучейцы і сувязісты, вагоннікі і паравознікі.

Людзі працавалі з небывалым уздымам. За 2—3 тыдні яны зкончылі расшыўку і ўкладку больш дзесятка станцыйных шляхоў і калі дзесятка стрэлачных

Н. ЗЕЛКІН.

Сын беларускага народа

Нарадзіўся ён у беларускай вёсцы Слабодка, што на Бабруйшчыне, у сялянскай сям'і. Рана малады Саша застаўся без бацькоў, рана стаў на шлях самастойнага жыцця.

Саираўднае жыццё для яго началося ў 1933 годзе, калі яго прызвалі ў Чырвоную Армію. Радавы, курсант, малоды камандзір—весь шлях яго армейскага жыцця. Тут ён уступіў у комсамол, тут праходзіла яго вучоба.

Пасля арміі ён вучыўся ў Мінскай соўпартшколе, а затым у Комвузе. У 1939 годзе ён зноў вірнуўся ў армію і прымайў удзел у фінскай кампаніі спачатку палітруком, а пасля камісарам асобнай роты.

На заходнім фронце ў чэрвені 1941 года началася новая для яго вялікая вайна. У гэтыя цяжкія дні ён гаварыў сваім сябрам:

— Калі ёсьць для чаго жыць, значыць ёсьць за што і памерці. Калі-ж прыдзецца памерці, то трэба з чэсцю і славай, каб патомкі моглі сказаць: «Ён слаўна жыў і храбра біўся».

Працаводаў, змянілі вялікую колькасць парваных, скарожаных рабек, ачысцілі ад жалезнага лому і каменія 16 штучных збудаваніяў, падрыхтавалі матэрыял для пабудовы некалькіх мастероў.

Пабудовы, здавалася, раслі па вачах. Разгарнулася будаўніцтва не толькі на сваёй станцыі, але і на суседніх двух, на перагонах паміж імі і раз'ездах. За месяц было пабудавана і капітальна адрамантавана 15 службовых і жыллёвых будынкаў, 7 стрэлачных будак, некалькі кладовых і чыгуначная школа, у якой тут жа пачаліся заняткі.

Адразу-ажыў гэты чыгуначны ўчастак. Творчая рука совецкага чалавека змятала ўсе сляды варварскага гаспадарання немцаў. Уздоўж чыгункі выстрайліся новыя ішчыты снегазатримальшчыкаў. 4.000 штук вырабілі іх на станцыі. На станцыі і раз'ездах, як вартавыя, стаялі новенскія, з пахам свежага лесу, стрэлачны і шляхавы будкі. Заблішчэлі шыбамі і свежай фарбай пасажырскае памяшканне. Узніліся збоч чыгуначнага палатна тэлеграфныя слупы, на іх загудзелі правады. 75 кілометраў проваду падвесілі рамонтнікі.

Начальнік станцыі і яго таварыши па работе аглядалі плады сваёй працы з гордасцю і радасцю. І тоё, што ўсё гэта зроблене сваімі сіламі, з матэрыялаў, знайдзеных на месцы, давала новую сілу.

Станцыя і бліжэйшыя раз'езды не маюць браку ў работе, перадзержак паяздоў, добра выконваюць усе заданыя вытворчыя паказальнікі. Выконваюць не толькі сваё, але і дапамагаюць суседзям. Так, у лютым, калектыву станцыі выгрузіў звыш плана 150 вагонаў. Гэтым была разгружана суседняя станцыя і аказаў дапамога раёну. На пагрузку і выгрузку, як і на аднаўленне, выхадзіць усе работнікі—дзвіжэнцы, пучейцы, сувязісты, члены іх сем'яў. Усе дапамагаюць агульнапароднай справе—разгрому немцаў і аднаўленню гаспадаркі роднай Беларусі.

Н. ЗЕЛКІН.

КАДРЫ ТРАКТАРЫСТАЎ

Пры Лёзенскай МТС працујуць курсы трактарыстаў. На курсах навучаюцца дзве групы, у кожнай з іх па 43 чалавекі. Сярод курсантаў 40 дзяўчат. Аднаўчасова з тэорый практыву. Будову трактара і яго частак курсанты вывучаюць па наглядных дапаможніках і практична. Аднаўчасова са специяльнымі предметамі на курсах наладжаны палітычныя заняткі.

Арганізуючы курсы трактарыстаў пры Дабрамысленскай МТС. («Ленінскі сцяг»).

НАСЕННІМ ЗАБІСПЕЧАНЫ

МСЦІСЛАУЛЬ. (Наш кар.). Калгасы раёна актыўна рыхтуюцца да веснавой сіўбы. Асаліўную ўвагу тут надаюць насенію.

У сельгасарці «Чырвоная зорка», дзе для веснавой сіўбы патрэбна 179 цэнтнераў зернавых, калгаснікі ссыпалі 232 цэнтнераў. Калгас «Новы быт» план засыпкі насення выканаў на 127 процентаў, «6-ы з'езд Советаў»—на 126 процентаў.

ЗБІРАЮЦЬ ТРАФЕЙНУЮ МАЁМАСЦЬ

Шура Асонаў і Анатоль Салаўёў маладыя патрыёты, якія жывуць у горадзе Ветка, пачалі збор трафейнай маёмасці.

Комсамольцы вёскі Прысна праводзяць размірнаванне ворыўнай плошчы. Ужо размірнаваны налік калгасаў імені Варашылава і «Чырвоная Беларусь».

У ФОНД ЧЫРВОНАЙ АРМІИ

КРАСНАПОЛЛЕ. (Наш кар.). Калгаснікі раёна здаюць сельгаспрадукты сваёй вызваліцельніцы—Чырвонай Арміі. Яны здалі 4.837 цэнтнераў хлеба, 19.197 цэнтнераў бульбы, 1.274 цэнтнераў мяса і многа іншых прадуктаў харчавання.

НА ВОЛЬНАЙ ЗЯМЛІ

У вызваленых раёнах Віцебскай області ўжо адноўлена калі 500 сельгаспрадарчых арцелей, адбудавана і ўноў пабудавана больш 800 дамоў.

У раёнах адкрыта больш 130 школ. За парту селі 9.000 дзяцей працоўных. Працујуць ужо 9 раённых больніц, 6 раённых амбулаторый і многа іншых медыцынскіх установ. Адноўлены і пушчаны ў ход 24 прадпрыемствы мясцовай прамысловасці.

Лёзенскі райпромкамбінат пачаў выраб сталоў, крэсл, лавачак. У бліжэйшы час вызначана пабудаваць пагельны і смалакураны заводы, а таксама адна-

віць млыны і кузні ў радзе калгасаў раёна. Абутковая і кравецкая арцель працуе ў Расонскім раёне. Пушчана ў ход смалакурня. Прыступіла да лоўлі рыбы ўноў арганізаваная расонская рыбалавецкая арцель.

Перамогі Чырвонай Арміі натхніць працоўных вызваленых даёнаў на новыя поспехі ў сваёй працы па аднаўленню гаспадаркі.

Падрыхтоўка кадраў масавых кваліфікаций

КРАСНАПОЛЛЕ. (Наш кар.). Районы замельны аддзел рыхтуе кадры масавых кваліфікаций для калгасаў. Да пачатку палявых работ на курсах будзе падрыхтавана 80 старшынь калгасаў, 271 брыгадзір паляводчых

брыйгад, 112 загадчыкаў ферм, 112 конюхаў, 112 рахункаводаў, 300 звешчавых.

Прыступіла да работы курсы рахункаводаў, звешчавых і старшынь калгасаў.

Насенна-кантрольная лабараторыя у барацьбе за высокі ўраджай

Атрыманне высокага, ваенага ўраджаю намнога залежыць ад якасці насення. Улічваюць гэта, калектыву работнікаў контрольна-насеній лабараторыі Краснапольскага сельсавета. Яны сабралі больш 200 банак ад канеерваў, у якіх мы прарашчаем насеніе. Амаль усе калгасы раёна прыслалі ў лабараторию пробы насенія. Лабараторыя праверыла зернавыя на засмечанасць на 85 калгасах і на ўсожасць на 50 калгасах.

Весь адзін з прыкладаў нашай работы па вызначэнню кандыпінасці насенія. Пры праверыце на ўсожасць насенія першых шасці калгасаў мы не дабіліся патрабных вынікаў. Калі-б падысці да гэтага фармальна, то насеніе можна было забракаваць. Але мы па гэтым не спыніліся. У даным выпадку мы прымянялі новы метод вызначэння кандыпінасці насенія—способ акадэміка Лысенка. Аказаўся, што насеніе прыгодна для сіўбы.

Ва ўсіх калгасах, дзе працяглай работы па вызначэнню кандыпінасці насенія. Пры праверыце на ўсожасць насенія першых шасці калгасаў мы не дабіліся патрабных вынікаў. Калі-б падысці да гэтага фармальна, то насеніе можна было забракаваць. Але мы па гэтым не спыніліся. У даным выпадку мы прымянялі новы метод вызначэння кандыпінасці насенія—способ акадэміка Лысенка. Аказаўся, што насеніе прыгодна для сіўбы.

Ва ўсіх калгасах, дзе працяглай работы па вызначэнню кандыпінасці насенія не дало патрабных кандыпінасці, праводзіцца ачыстка зерня на трыверах.

Вопыт нашай работы паказаў, што там, дзе да адбору пробы насенія калгасы падышлі сур'ёзна, —вынікі добрыя. Напрыклад, у выніку лабараторнай праверкі насеніе зернавых калгаса «Іраца», Кажамякінскага сельсовета, дало наступныя паказчыкі: пшаніца—100 процентаў, ячмень—98, грэчка—90, проса—95 процентаў.

Аляксандр Болбас адзін з славных багатыроў совецкай зямлі, якія зрабілі 1943 год пераломнікім у ходзе вялікай Айчынай вайны.

Аляксандр Болбас—просты сельскі чалавек, мужні воін-беларус. Совецкі ўрад высока ацаніў яго баявыя подвігі і прысвоіў яму званіе Героя Совецкага Саюза.

Аб подвігах маёра Аляксандра Болбас будуць напісаны цэлія старонкі. «Вызваленая Беларусь» будзе славіць яго імя, а патомкі з гордасцю будуць гаварыць пра героя: «Ён славу жыў і храбра біўся!». Яны будуть вучыцца ў яго, як трэба любіць маці-Радзіму і як трэба ненавідзець і перамагаць ворага.

Ф. РУЦКІ.

Да гэтага павінны імкніцца ўсе калгасы. Добрае захаванне, ачыстка і рад іншых мерапрыемстваў будзець садзейнічаць павышэнню кандыпінасці насенія.

А. САНДРАГАЙЛА,
загадчык кантрольна-насеній лабараторыі Краснапольскага раёна.

Сын беларускага народа

Вось два невялікія эпізоды ў падмацаванне гэтых пачэсных слоў. На Порхавскім плацдарме напіса падраздзяленне абараняла выпінію. Аляксандр Болбас быў тады парторгам і ўсё час знаходзіўся сярод байкоў. Аднойчы немцы кінулі ў атаку на яго падраздзяленне значныя сілы. Варожая пяхота ішла хваля за хваляй, але кожны раз з вялікімі стратамі адкатавалася назад.

— Стаяць да апошніга!—прарадаваўся з вуснаў у вусны загад парторга. І байцы стаялі.

Выйшоў са строю кулямётны разлік. Парторг лёг за кулямёт. Ён ляжаў і чакаў наступнай атакі. І калі немцы падышлі зусім блізка, ён даў агню. Калі 50 гітлератаў былі скочаны яго бязлітаснымі кулямі. Варожая пехота быў атакавана.

На заходнім фронце ў чэрвені 1941 года началася новая для яго вялікая вайна. У гэтыя цяжкія дні ён гаварыў сваім сябрам:

— Калі ёсьць для чаго жыць, значыць ёсьць за што і памерці. Калі-ж прыдзецца памерці, то трэба з чэсцю і славай, каб патомкі моглі сказаць: «Ён славна жыў і храбра біўся».

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

Гадавіна вызвалення Ржэва

Год таму назад Чырвоная Армія вызваліла горад Ржэў ад німецкіх акупантаў. Прапоўшия горада прыкладі многа сіл, каб узяць яго з руін.

Даваенай магутнасці дасягнуў адноўлены лесазавод. Зданы ў эксплуатацыю хлебазавод і піваварны завод. Адноўлены 977 жылых дамоў агульной плошчай 60.000 квадратных метраў, дзе большіцы, амбулаторыя, некалькі дзіцячых садоў і ясліў. Працуюць гарадская лазія, вада-правод, электрастанцыя, дзе сярднія школы, сельскагаспадарчы тэхнікум.

Да слаўнай гадавіны адкрыты кінотэтр на 450 месц і дзіцячы сад на 100 месц.

ТЫСІЧЫ КІЕЎЛЯН ВЫШЛІ НА АДНАУЛЕННЕ КРЭШЧАЦІКА

Калі 5.000 кіеўлян — жыхары Ленінскага і Молаташскага раёнаў — працаўлі па расчыстцы галоўнай вуліцы — Крэшчачіка. Рукамі кіеўлян разабраны і пагружаны ў трамвайнія вагоны і аўтамашыны тысячы кубаметраў будаўнічага зчэбню, укладзены ў штабелі сотні тысяч штук цэглы, сотні тон металу.

Пачынаючы з 1 сакавіка, тысячи працоўных Кіева прымаюць удзел у падрыхтоўчай працы па аднаўлению цэнтральнай магістралі горада. Яны расчышчаюць месца для новага Крэшчачіка, якія болшы цудоўнага, чым ён быў раней.

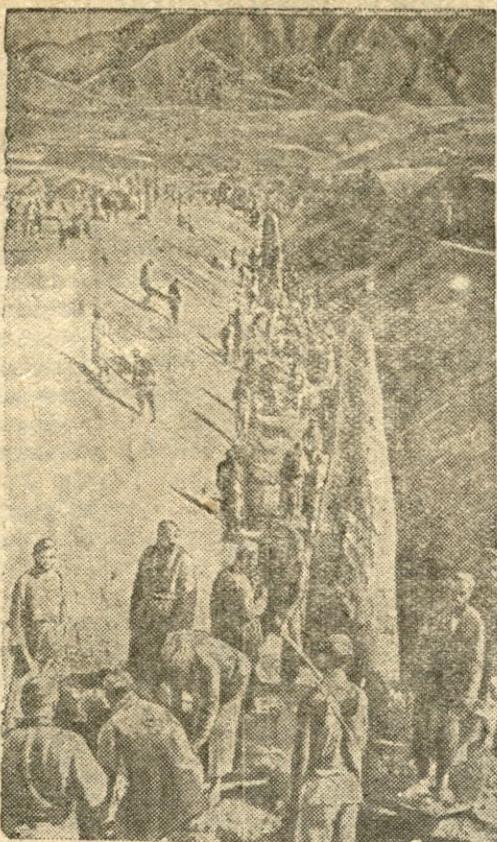
ПОСПЕХ РАБОЧЫХ ВУГАЛЬНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Гарнікі вугальніх басейнаў Совецкай краіны за люты месяц выканалі план здабычы вугалю на 100,7 процента. У параўнанні з лютым 1943 года здабыча ўзрасла на 31 процент.

У ліку тых, хто перавыканы заданне, камбінаты Данбаса «Сталізвугаль», «Варашыла-градвугаль» і «Растоўвугаль», а таксама камбінат «Максавугаль».

З-ЦІ ТЫРАЖ ВЫИГРЫШАУ ВАЕННAI ПАЗЫКІ

5 сакавіка ў Маскве адбыўся 3-і тыраж выигрышаў Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі 1942 года. Было разыграна 1.017.750 выигрышаў на 271.565.200 рублёў. Выигрыш у 50.000 рублёў вышы ў аблігацыю № 14 серыі № 18692. Выигрыш у 25.000 рублёў вышы ў аблігацыю № 49 серыі № 15706 і па аблігацыю № 29 серыі № 18821.

Тысячи працоўных Таджыкістана ўдзельнічаюць у будаўніцтве важнейшай будоўлі — Ніжне-Варзобскай гідроэлектрастанцыі. Уесь Сталінабадскі прамысловы вузел і наванольныя раёны будуць забясьпечаны электразнергіяй. Прамысловасць атрымае энергіі ў трох разах больш, чым цяпер.

НА ЗДЫМКУ: На будаўніцтве Ніжне-Варзобской гідроэлектрастанцыі ў Таджыкістане.

(Фотаэропіка ТАСС).

ФОНД ДАПАМОГІ СЕМ'ЯМ ФРАНТАВІКОУ

Калгаснікі Калінінскай області ўзмацилі да-памогу сем'ям франтавікоў. За кароткі час у фонду дапамогі адлічана 4.000 цэнтнераў бульбы, 2.000 цэнтнераў хлеба, 1.200 пар валенак, 1.000 цэнтнераў гародніны і калі 600.000 рублёў.

Адноўлены выхад газеты „Чырвоная змена“

На вызваленай тэрыторыі Беларусі зноў начала выходзіць комсамольска-маладзёжная газета «Чырвоная змена» — орган Цэнтральнага і Мінскага абласнога камітэтаў ЛКСМБ.

6 сакавіка вышаў першы нумар «Чырвонай змены». На першай старонцы газета пасылае

«Гарачасе комсамольскае прывітанне воінам-вызваліцелям». Тут жа змешчаны партрэт таварыша Сталіна і загад таварыша Сталіна Маршалу Советскага Саюза тав. Жукаву, а таксама перадавы артыкул «Па-баявому выканаем загад таварыша Сталіна!».

У нумары змешчаны цікавыя

матэрыялы, якія паказваюць барацьбу маладых партызан на акупаванай немцамі тэрыторыі Беларусі і ўздел маладзі ў аднаўленіі народнай гаспадаркі ў вызваленых раёнах.

Комсамольцы і маладзь Беларусі зноў атрымаюць магчымасць чытаць сваю газету.

Масава-палітычная работа сярод насельніцтва

Сярод калгаснікаў і сельскай інтэлігенцыі Гаечыцкага раёна праводзіцца вялікая масава-палітычная работа. Методы яе разнымі.

У горадзе адкрыта бібліятэка. Немцам не ўдалося дачысць адрадаваць бібліятэку. Уцалела многа капітальніх кніг мастацкай і палітычнай літаратуры. Гаражане зноў чытаюць творы любімых пісьменнікаў: Чехава, Пушкіна, Горкага.

У кожным калгасе цяпер маецца ўласная бібліятэчка з 60—70 кніг. Галоўным чынам гэта літаратура па пытаннях сельскай гаспадаркі — аб павышэнні ўраджайнасці, вырашчванні маладняка, важнейшыя наставы па сельскай гаспадарцы. У

кожной бібліятэчцы ёсьць кніга таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчыннай вайне Советскага Саюза», брошуры аб аднаўлении народнай гаспадаркі, разбуранай немцамі.

Апрача гэтага калгаснікі калістаўцаўцаў кнігамі, газетамі і часопісамі ў бібліятэках хат-чытальняй. У сельсоветах зараз працуе 21 хата-чытальня.

Вялікую дапамогу ў работе партыйнаму і совецкаму актыву аказвае партыйны кабінет, аблістываны рабікомам КН(б)Б. Апрача газет, неабходных даведак па сельскай гаспадарцы, тут ёсьць поўны збор твораў В. I. Леніна, выбраныя творы I. B. Сталіна, часопісы.

Рабочнікі бібліятэк, хат-чытальняў з'яўляюцца першымі памочнікамі райкома партыі ў правядзенні масава-выхаваўчай работы сярод насельніцтва. Яны праводзяць чыткі газет, гутаркі, знаёміць насельніцтва з важнейшымі рабіннямі партыі і ўрада.

Нядыўна ў раёне пачалі працькаваць палітні. У 24 самых вялікіх калгасах яны праведзены ўжо. Калі 4.000 калгаснікаў слухалі даклад «Аб ваенна-палітычным становішчы СССР».

Дакладчыкі зараней рыхтаваліся да палітдня. Былі складзены і аблікаваны тээзісы. Даклады атрымаліся цікавыя і калгаснікі лавілі кожнае слова.

Беларуская ІНФАРМАЦІЯ

Дзеянні авіяцыі саюзнікаў

ЛОНДАН, 6 сакавіка. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што англійскія бамбардыроўшчыкі «Максіто» ў ноч на 6 сакавіка зрабілі налёт на абекты ў Захадній Германіі. Усе англійскія самалёты вярнуліся на базы.

НАЛЁТ АМЕРИКАНСКІХ БАМБАРДЫРОЎШЧЫКАЎ НА БЕРЛІН

ЛОНДАН, 6 сакавіка. (ТАСС). Штаб амерыканскіх экспедыцыйных сіл у Еўропе паведамляе адным, што ўзень 6 сакавіка вельмі вялікі злучэнні амерыканскіх цяжкіх бамбардыроўшчыкаў, якія ўваходзяць у склад амерыканскага 8-га авіяцыйнага корпуса, у суправаджэнні вялікіх злучэнняў зношальнікаў атака-

валі аб'екты ў раёне Берліна. Гэта пяты здёны налёт амерыканскіх цяжкіх бамбардыроўшчыкаў на германскія аб'екты ў сакавіку.

У час аперацыі, якія праводзіліся 5 сакавіка, амерыканскія бамбардыроўшчыкі зблі 13 зношальнікаў атака-

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 6 сакавіка. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што дрэнае падвор'е перашкодзіла аперацыям на ўсіх фронтах. На прадмостным умацаванні ў раёне Анцио войскі саюзнікаў адбілі не-

АДМАУЛЕННЕ ПРАДСТАУНІКА ГЕРМАНСКАГА АГЕНЦТВА У ТУРЦЫІ ВЯРНУЦЦА У ГЕРМАНІЮ

ЛОНДАН, 3 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што кіраўнік аддзяленія германскага інфармацыйнага агенцтва ў Турцыі Паулюс адмовіўся вярнуцца ў Германію, пягледзячы на тое,

что яму было загадана вярнуцца, пасля таго, як ён склаў з сябе свае абавязкі. Паулюс мае намер застасцца ў Стамбуле на правах палітычнага эмігранта.

СУД НАД ПЮШЭ

ЛОНДАН, 5 сакавіка. (ТАСС). Карабандант агенцтва Рэйтэр паведамляе, што 4 сакавіка ў Алжыры пачаўся суд над былим «міністрам» унутраных спраў

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

Паведамленне Наркамфіна БССР

На падставе пастановы СНК СССР ад 17 кастрычніка 1943 года № 1129 і пісьма НКФ СССР ад 5 лютага 1944 года № 47, **ФІНОРГАНЫ! БССР ПРАВОДЗЯЦЬ РЭГІСТРАЦІЮ ШТАТАУ, СТАВАКІ И ФОНДАУ ЗАРПЛАТЫ, А ТАКСАМА АДМІНІСТРАЦІЙНА-ГАСПАДАРЧЫХ РАСХОДАУ НА 1944 ГОД.**

У сувязі з гэтым НКФ БССР даводзіцца да ведама ўсіх кіраўнікоў дзяржаўных і кааператыўных прадпрыемстваў, установ і арганізацый, што яны павінны

да 1 мая 1944 г. зацвердзіць штаты і стаўкі зарплаты ў Дзяржаўнай Штатнай Камісіі пры СНК СССР, а адміністрацыйна-гаспадарчыя расходы — у вышэйшайших установах і зарэгістраваць іх у фінорганах.

НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ ФІНАСАУ БССР.

БЕЛАРУСКІ ФІЛІЯЛ УСЕСАЮЗНЫХ ЗАВОЧНЫХ УЧОТНЫХ КУРСАУ (УЗУК)

АБВЯШЧАЕ ПРЫЁМ ЗАВОЧНІКАЙ

на аддзяленні:

1. Рахуннаводаў па простай і падвойнай сістэме.
2. Рэвізійных камісій.
3. Бухгалтараў МТС.

Для зачісніц на курсы неабходна запоўніць анкету, якую атрымаць у раізе, і ўнесці плату за навучанне: на аддзяленні рахуннаводаў па простай сістэме — 100 рублёў, па падвойнай сістэме — 200 рублёў, на аддзяленні рэвізійных камісій — 80 рублёў і бухгалтараў МТС — 250 рублёў.

Адрес курсаў: гор. Нова-Беліца, вул. Войкава, 93.

ВЫДАВЕЦТВУ ГАЗЕТЫ «СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ»

ПАТРАБУЮЦА

1. Загаднік аддзела забесцячэння, 2. Старшыя бухгалтары,
3. Сакратар-машыністка, 4. Загадчык силада, 5. Кур'ер па гораду.

